

**Коммуникативтік
дағдыларды
дамытуға арналған
дидактикалық
ойындар картотекасы
№2**

№ 1

Дидактикалық ойын: «Қайсысы қайда тіршілік етеді?»

Мақсаты: суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу. Сөздік қорын молайту.

Шарты: әр түрлі аңдар, құстарды көрсетіп, олардың қайда өмір сүретінің сұрайды. Олардың немен қоректенетінің айтқызады. Балалардың сөздік қорына жаңа сөздер енгізу үшін, тапсырманы түрлендіруге болады. Олар туралы балалардың білетін өлең, жұмбақтарын айтқызады.

№ 2

Дидактикалық ойын: “Бұл қай мезгіл?”

Мақсаты: күз мезгілінің ерекшеліктері мен өзгерістерін ажыратып айтқызу. Сөздік қорын байыту.

Шарты: күзгі бау- бақшадағы жемістер Мен көкіністердің аттарын атап, пішіндерін, түстерін ажыратады.

Күздегі егін жинауды өмірмен байланыстыра айтады. Күзгі жапырақтардың түстерін ажыратады.

Олардың ерекшеліктеріне тоқталады.

Күзгі ауа- райының ерекшелігін айтады.

№ 3

Дидактикалық ойын: «Қарап алда есіңе сақта»

Мақсаты: балаларды көрген суреттерді есіне сақтап, көз алдына елестете отырып, әрқайсысын ретімен атап шығуға, үй жануарларын, аңдарды және құстардың жалпы аттарын айтқызу. Оларды қорғауға, қамқоршы болуға тәрбиелеу.

Шарты: әр түрлі суреттерді теледидардан көрсетіп шығады.

Балалар бірінші суреттен үй жануарларын, екінші суреттен жабайы аңдарды атап шығады. Жалпы және жеке ұғымдарды бекітіп, оларға қамқоршы болу үшін не істейтіндері сұралады.

№ 4

Дидактикалық ойын: «Нан қалай жасалады?»

Мақсаты: балаларға нанның жасалу жолын түсіндіру. Нан жасауға қатысатын адамдар еңбегін бағалау, қадірлеуге тәрбиелеу. Нанды құрметтеуге үйрету.

Шарты: нанды дастарханға келгенге дейінгі жолын көрсетіп, онда жұмыс істейтін адамдардың еңбегі көрсетіледі.

Балалар күнделікті жеп жүрген нанның үлкен еңбекпен келетінін білетін болады.

Нан туралы ойларын кезек-кезек айтып шығады.

№ 6

Дидактикалық ойын: «Үй жануарлары»

Мақсаты: балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға, олардың қимылын, қалай дыбыстайтынын айтқызып, оларға қамқоршы болуға тәрбиелеу.

Шарты: балаларға үй жануарларының суреттері таратылып беріледі. Олардың қалай аталатынын, қалай дыбыстайтынын, қалай күтуге болатынын айтқызады. Сонымен бірге олардың дене мүшелерін де ататып, үй жануарлары туралы балалардың білетін жұмбақтарын шешкізеді.

№7

Дидактикалық ойын: «Қысқы тіршілік»

Мақсаты: Қыстап қалатын құстардың жеке атауын ататып, оларды ажырата білуге үйрету. Сөздік қорын дамыту.

Шарты: балалар жалпы құстардың ішінен қыстап қалатын құстардың аттарын жеке-жеке атап, оларды тауып, орман ағаштарына орналастырады. Ол құстардың қалай дыбыстайтынын ажыратады. Қыстап қалатын құстар тіршілігі туралы ойларын айтады. Қыстап қалатын құстарға қандай қамқорлық жасауға болатынын айтады.

№8

Дидактикалық ойын: «Жайлауда»

Мақсаты: балаларды жайлаудағы тіршілікпен таныстыру. Жайлаудағы табиғат-ерекшкліктерін айтқызу.

Шарты: балалар жайлаудағы көріністі бейнелейді. Жайлау көрінісіне қажетті заттардың аттарын атап, орналастырады. Олар туралы білетіндерін айтады. Жайлаудағы табиғатты суреттейді. Жайлауға адамдар не үшін шығатының айтқызады.

№ 9

Дидактикалық ойын: «Біздің көңіл - күйіміз»

Мақсаты: балаларды суреттегі бет-әлпет бойынша ым мен мимикаға байланысты көңіл күйді ажырата білуге үйрету.

Көңіл күйді білдіретін сөздерді дұрыс айтқызу.

Шарты: бет-әлпеттің мимикасына қарап, көңіл күйді білдіретін сөздерді бөліп айтады.

Сөйлем құрайды, әр түрлі көңіл күйді білдіретін сәттерді салу.

Күліп тұрған бала

Ренжіп тұрған бала

Аузын ашып тұрған бала

Аузын томпайтып тұрған бала т,б суреттер

№10

Дидактикалық ойын: «Не артық?»

Мақсаты: балаларды суретке, оларды топтастыруға үйрету.

Шарты: үлгідегідей әр түрлі берілген суреттер-

ден ненің артық екенін табады.

Берілген суреттерді топтастырып, олардың жалпы атауын айтады. Неліктен артық екенін түсіндіреді. Жеке мен жалпы ұғым туралы түсініктерің бекітеді.

№ 11

Дидактикалық ойын: «Бұл не?»

Мақсаты: Жемістер мен көкөністер туралы мағлұмат беру. Олардың айырмашылықтарын түсіндіру.

Шапшаңдыққа, жылдамдыққа үйретеді.

Шарты: Балаларға үлестірмелі материал таратылып беріледі. Оның ішінде көкөністер мен жемістердің суретінің қиындылары бар, осы қиындыларды құрастырып, атын атап береді.

№12

Дидактикалық ойын: «Бізге күз не әкелді?»

Мақсаты: Күз бізге не әкелгені туралы білімдерін бекіту. Көкөністер мен жемістердің адам ағзасына пайдасы туралы ұғымдарын бекіту. Ойын арқылы түстерді, жемістер мен көкөністерді ажырата және атай білуге үйрету.

Шарты: суреттерін көрсетіп, олардың бір-бірінен ажыратып айту тапсырылады. Білімдерін анықтау барысында олар туралы балалардың білетін тақпақтарын айтқызуға болады.

№ 13

Дидактикалық ойын: «Нан дастарханға қалай келеді?»

Мақсаты: Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөніндегі балалардың білімдерін толықтырып жүйелеу. Диқаншылардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. Сөздік қорын толықтыру: майдалау, себу, диқаншы, комбайн, элеватор, диірмен.

Шарты: Берілген суреттер бойынша нан дастарханға қалай келетінін, қандай еңбекпен келетін айту, әңгімелеу

№ 14

Дидактикалық ойын: «Жануарларды қалай күту қажет?»

Мақсаты: Балаларды жануарларға қайырымдылықпен қарауға тәрбиелеу. Балалардың үй жануарлары туралы білімін тереңдету және жүйелеу. Балаларды сипаттау арқылы жануарларды білуге үйрету. Өз көңіл-күйін білдіруге, басқаның көңілін түсінуге баулу. Білімдерін бекіту.

Шарты: Балаларға үй жануарларының суреттері таратылып беріледі. Әр бала сурет бойынша үй жануары туралы білетінін немесе өз ойын білдіреді.

- Жануарларға қалай қарау керек, қандай қарым-қатынаста болу ережесін құрайық;

Жануарларды жақсы көру керек.

Жануарларды күту керек.

Уақытында тамақтандырып, серуенге шығарып отыру керек. Олармен ойнау керек.

Оларды ызаландыруға, аяқпен тебуге, ауыртуға болмайды

№ 15

Дидактикалық ойын: «Сән ательесі»

Мақсаты: Балаларға суреттен көрген киімдердің аттарын атауды үйрету.

Шарты: Балаларға суреттен көрген киімдердің аттарын атап, киімдер мен ұлттық киімдерді ажыратып топтастыруға баулу

Дидактикалық ойын: «Өзім және отбасым»

Мақсаты: Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы түсінік беру, бақытты жанұяның қандай болу керектігін кеңінен түсіндіру.

Шарты: суреттер бойынша әнгіме жүргізу.

Бір үйде біз нешеуіміз?

Бір үйде біз бесеуіміз.

Анам, әкем, апам, атам және мен.

Бір үйде біз нешеуіміз?

Бір үйде біз бесеуіміз. Балалар санамақты тыңдап, тәрбиешінің артынан қайталайды. Саусақтарымен санап көрсету арқылы санамақты қайталайды.

Санамақта ата, апа, аға, әпке, бауыр туралы айтылған. Осы айтылғандардың бәрін отбасы деп атаймыз.

Отбасындағы ата мен әже, ата - баба болып келеді, әкен мен шешен, ата - ана. Ал әпке, аға, ата - ана, балалар отбасының мүшелері болады.

№ 17

Дидактикалық ойын: «Жақсы» мен «Жаман»

Мақсаты: Балаларды «жақсы» «жаман» сөздерінің мағынасы мен оларды орынды қолдануға үйрету. Бала бойына мейірімділік, қайырымдылық, адамгершілік және де басқа жақсы әдеттердің орнығуына барынша мүмкіндік жасау.

Шарты: Столдың үстінде бірнеше суреттер жатыр. Сол суретті алып, суреттегі іс - әрекетің не туралы екенін айтып «жақсы» немесе «жаман» іс - әрекетін ажыратып айтады.

№18

Дидактикалық ойын: «Жол әліппесі»

Мақсаты: Балаларды алдын-ала көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол және белгілермен таныстыру, жолда жүру ережесін меңгерту дағдысын қалыптастыру. Іс жүзінде жол ережесін сақтауға үйрету.

Бағдаршамның атқаратын қызметімен таныстыру

Шарты: Көлік жүргізушілер мен жүргіншілер жолда қалай жүру керек екенін, жол ережесі туралы суреттер көрсетіп, әңгімелейді.

№ 19

Дидактикалық ойын: «Ойлан да аяқта»

Мақсаты: Балалардың сөздік қорын байыту, сөйлеу барысында қолдануларын қалыптастыру. Тілдің грамматикасын дұрыс сақтауын қалыптастыру, сөйлеу іскерліктері мен сөздік қорын байыту.

Шарты: Берілген сурет бойынша тәрбиеші сөздерді айтад, ал балалар аяқтайды.

Қарға ұшады, ал ат...(шабады)

Ит үреді, ал қарға...(қарқылдайды)

Жылан жорғалайды, ал балық...(жүзеді)

Қасқыр ұлиды, ал қой...(маңырайды)

Түйе боздайды, ал жылқы...(кісінейді)

Лимон қышқыл, ал қант...(тәтті)

№20

Дидактикалық ойын: «Қысқы ойындарды ата»

Мақсаты: Қыс мезгілі туралы түсініктерін кеңейту, қыстағы мерекелер, қысқы ойындар туралы түсінік беру.

Шарты: Тәрбиеші балаларға суреттерді көрсете отырып, сұрақ қояды. Балалар суреттерді тауып, қыстырғышпен қыстырып, сұрақтарға жауап береді, әңгіме құрастырады.

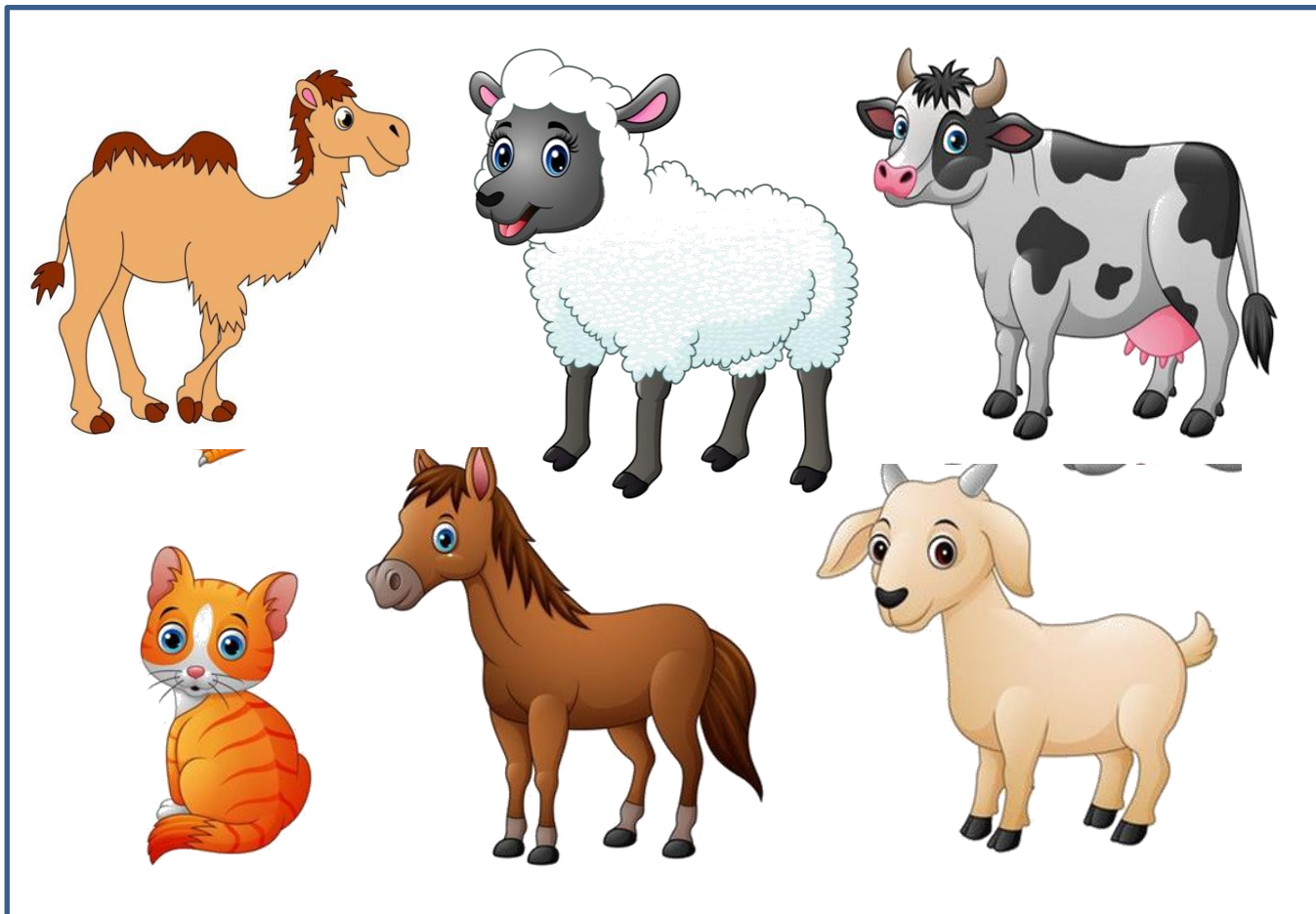
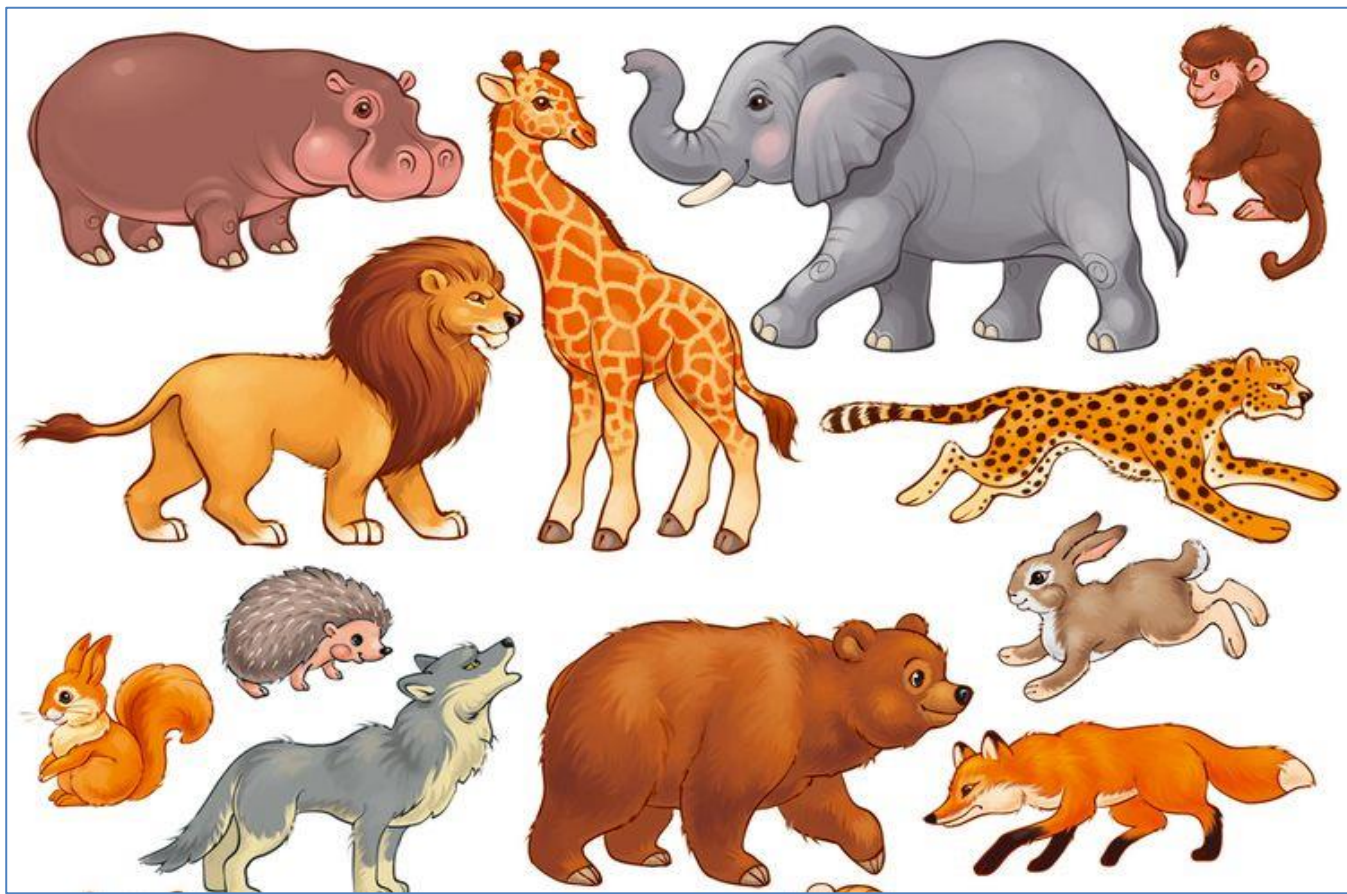
№ 1

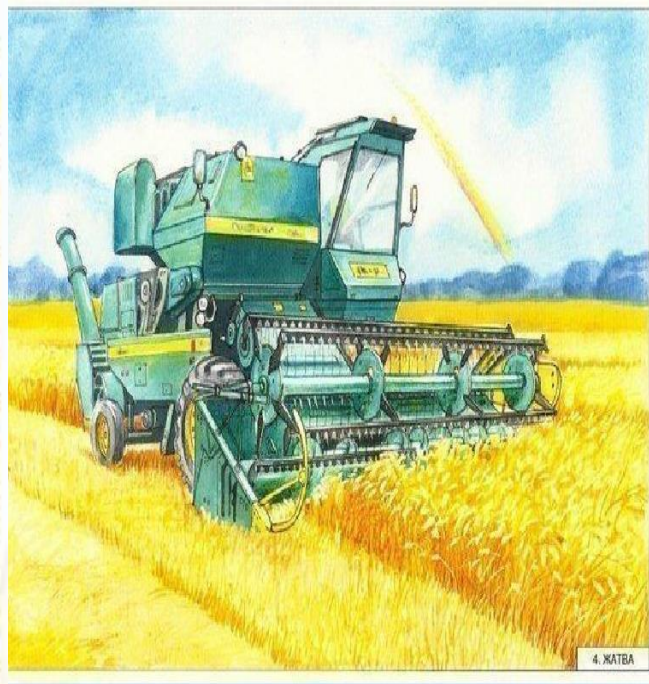
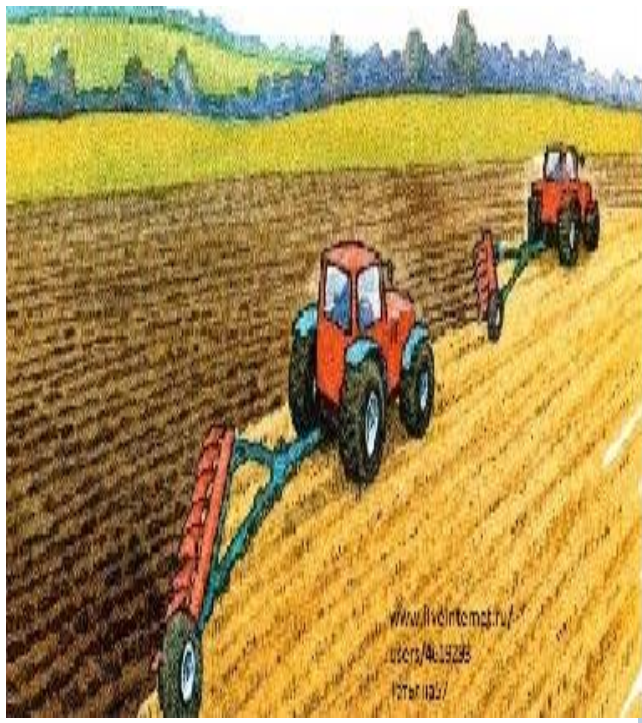

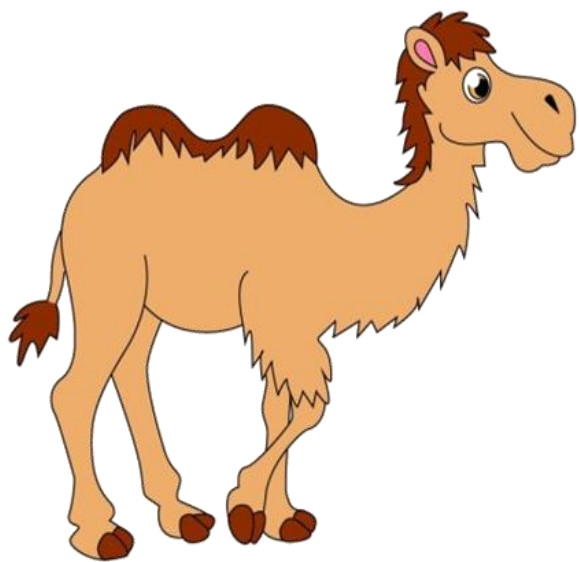

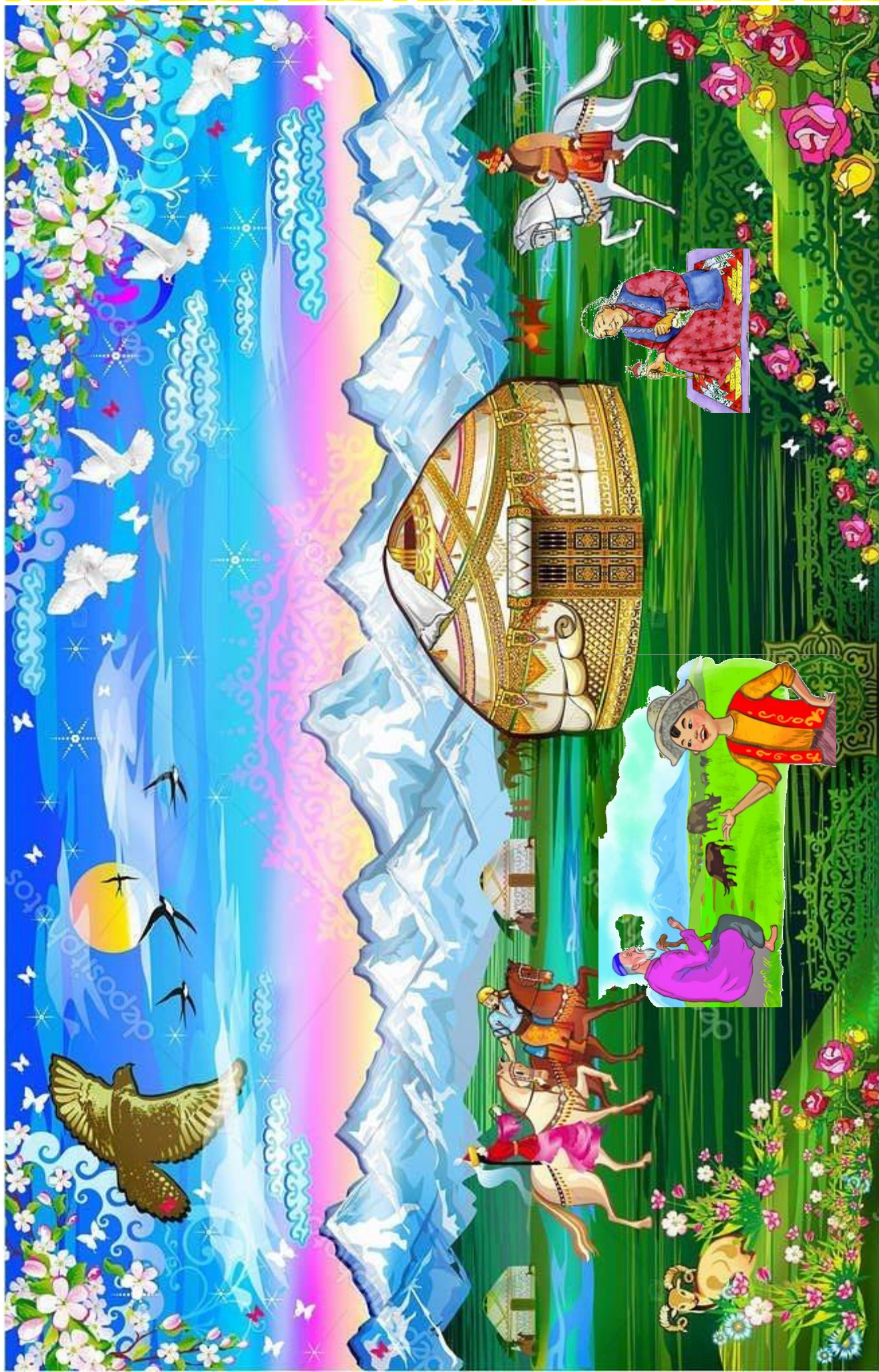
№ 6

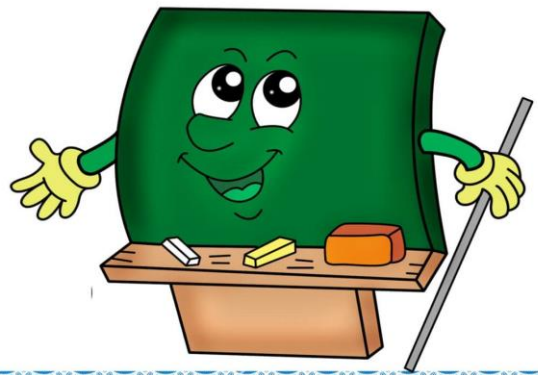

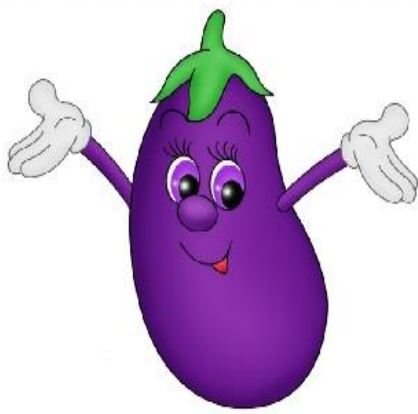

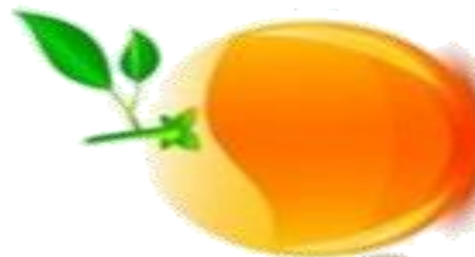

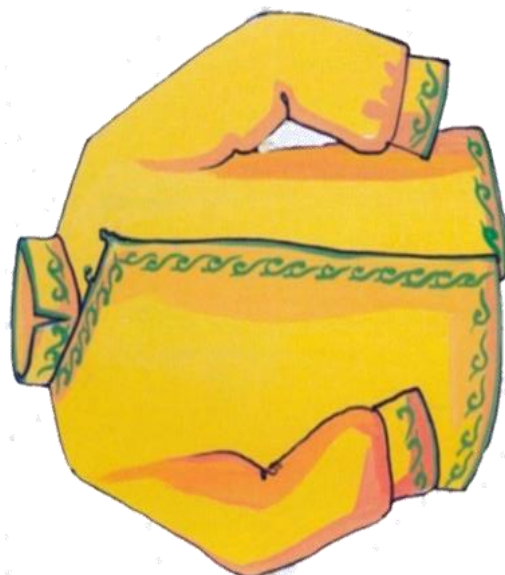
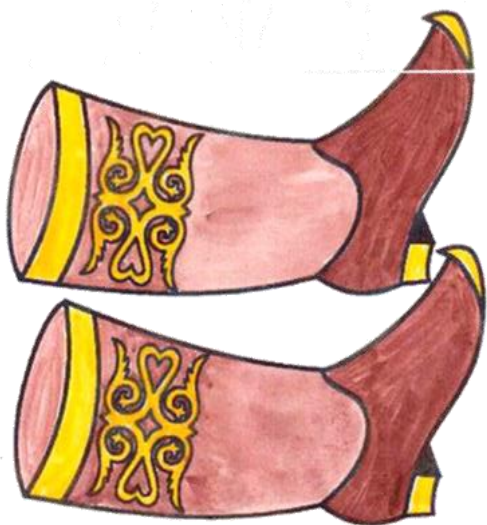

№ 15

№ 16

